

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI.

Nama.	Kai-tono.	Nga ingoa o nga Tamariki.	Te ingoa o te whenua.
1	Teo Tipene (93-1598)	Hara Patara Rangiatea (he porangi)
2	Teo Tipene (93-1633)	Hohipene Tipene me Rera Arabeke. Tipene

“TE TURE (WHAKAMANA TAKE) WHENUA MAORI, 1892.”

He Panni Whakarite i te Kooti kia tu ki te uiui i raro i “Te Ture (Whakamana Take) Whenua Maori, 1892.”

I runga i te tikanga o “Te Ture (Whakamana Take) Whenua Maori, 1892,” me tetahi pukapuka tono i raro i taua Ture, he 55 te nama, a ko nga ritenga kua oti te whakamanu ki te Kupu Apiti i raro iho nei.

NA tenei ka whakaturia e ahau i runga i te tikanga o te mana kua takama mai ki ahau, ki te Tumtaki o te Kooti Whenua Maori, e te Ture kua kua ake nei, he Kooti ki Hawera, i roto i te Porowhiri Takiwa o Taranaki, a te Taite, te 14 o nga ra o Tihema, 1893, hei whakawa hei uiui hoki i te tono kua kua ake nei i runga aro i te ahua o nga ritenga kua whakaritea e te Ture kua kua i runga ake nei. Ko te kape o taua tono kua kua ake nei, e puare ana hei tirohiko, a i te Tari o te Kai-Rehita i Ponake.

I tuhia ki Ponake, i te 17 o nga ra o Oketopa, 1893.

H. P. REWI,
Tumtaki Kai-whakawa.

KUPU APITI.

Nama.	Te ingoa o te Kai-tono.	Ingoa o te whenua e pangia ana.	Te ahua o te Kereceme.
55	Hohopa Wirihaua	Hawera, Poraka I., Tekiona 57; Poraka II., Tekiona 6 (Tekiona 634 me Tekiona 635, Patea)	E ki ana te kai-tono kua riro i a Felix McGuire te paanga o Heke Pakeke, i roto i te poraka e kua nei.

Kua Nekhia te Kooti.

Tari Kooti Whenua Maori,
Ponake, 16 Oketopa, 1893.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ko te Kooti i panuitia nei ka tu ki Panuitana Nota, a te 20 o nga ra o Oketopa, 1893, kua whakamohio mo tetahi atu ra, kahore ano kia whakaritea.

NA ETIKA,
Kai-Rehita.

Te Tari mo nga Tikanga o te Ture,
Ponake, 30 Hanuere, 1893.

HE whakaaturanga tenei kia mohiotia ai, i te mea kua whakakotahitua te Tari Maori me te Tari mo nga Tikanga o te Ture, ma

TE HETERETINI,

(C. J. A. Haseelden), te Hekeretari mo te Tari mo nga Tikanga o te Ture, e haina te nuinga o nga pukapuka e tuhia atu ana ki nga Maori, a ko nga pukapuka i tika nei kia tuhia mai ki te Tari Maori i mua, me tuku mai inaanei ki a Te Heteretini; engari ia ko nga pukapuka mo nga take o whakahaere ana e otahi atu Tari, me tuhia atu ana ki ana Tari ano, a ma nga Hekeretari o ana Tari e tuhia atu i nga kupa whakahoki ki nga kai-tuhi mai.

NA TE KARIMANA,
Minita mo te Taha Maori.

PANUITANGA.

Te Tari mo nga Tikanga o te Ture,
Ponake, 2 Pepuere, 1893.

HE maha nga pupapuka a nga tangata Maori e tae mai ana ki te Tari nei, otira ko te ingoa kua o te kainga i tuhia ki roto, ko te ingoa nui o te takiwa kahore tena i tuhia ki roto, engari ki te tuhia mai te tangata Maori i tana pukapuka ki te Kawanatanga me tuhia te ingoa o tana kainga me te ingoa ano hoki o te pouapeta e tutata ana ki taua kainga ki roto ki tana pukapuka, mehemea ka penititia ka haere tika atu te kupu whakahoki ki a ia.

NA TE HETERETINI.

“Ture (Whakamana Take) Whenua Maori, 1892.”

NOTEMEA kua whai mana te Kooti inaanei ki te uiui i nga tikanga o nga tono whakawa take paanga ki te whenua i raro i te Ture i runga ake nei, he panuitanga tenei kia mohio te hunga katoa e whai tikanga ana ki nga keehi pera kua oti te perehi ki roto ki te Nama 51, o te Kahiti o Niu Tireni, o te 24 o nga ra o Nowema, 1892, kei te 420 o nga

wharangi, nga “Huarahi Whakahaere” kua oti te whaka takoto i raro i te Ture kua whakahuatia i runga ake nei.

Ko nga pukapuka tono katoa me nga moni utu kua oti te whakarite hei utunga, me tuku mai i te tuatahi tonu ki te Kai-Rehita o te Kooti Whenua Maori, i Ponake. Ko nga tangata e hiahia ana ki etahi kape o nga Huarahi Whakahaere me tono atu ki nga Kai-Rehita o te Kooti i nga takiwa o nga Kai-Rehita, kei a ratou hoki nga kape.

I tuhia i tenei te 29 o nga ra o Nowema, 1892.

NA H. P. REWI,
Tumtaki Kai-whakawa.

“TE TURE WHAKATAU RAHUI O TE TAI HAUAU, 1892.”

KUPU whakaatu ki nga TANGATA MAORI no ratou te WHENUA, ratou ko te KAI-TANGO RIHI, kia moni a ratou tera ka tu he huihuinga ki te WHARE-Whakawa i Hawera, a te MANE, te 30 o nga ra o Oketopa, 1893, a te 10 o nga haora i te ata, hei whakarite i te utu roto mo tetahi RIHI Hou ki a THOMAS ROBSON, o tetahi whenua e mohiotia ana ko Tekiona 14 o Poraka II., Hawera, e 38 nga eka i roto (nui ake, iti iho ranei), ara ko te whenua e mau na te whakaaturanga i roto i nga rihi kua rohitatia ki nga Nama 429 me 839.

KI a Kuru Taniwha Te Aio, me era atu tangata Maori no ratou tera pihi whenua katoa i roto i te Takiwa-Ruuri o Hawera, e mohiotia ana ko Tekiona 14 o Poraka II., te ingoa, e 38 nga eka i roto (nui ake, iti iho ranei) i runga i te ruurite-nga, ara ko te whenua e mau na te whakaaturanga i roto i nga rihi kua rohitatia ki nga Nama 429 me 839, a ki a Thomas Robson, o Normanby, ano hoki, kai-mahi paamu te kai-tango rihi.

Notemea kua tuhia pukapuka whakaatu mai a Thomas Robson kua whakahuatia nei tona ingoa i runga ake nei, i raro i nga tikanga o te tau-waru o nga tekiona o “Te Ture Whakatau Rahui o te Tai Hauauru, 1892,” whakaatu i tona hiahia kia riro i a ia he rihi hou i raro i nga tikanga o taua tekiona, mo te whenua kua whakaaturia i runga ake nei; a e whakaaro ana au e tika ana kia whakamana tana tono. Na, tenei ka whakaritea nei e au kia tuhe huihuinga i waenganui o taua Thomas Robson me nga tangata Maori katoa no ratou te whenua kua whakaaturia i runga ake nei, hei whakarite i te utu roto kua mau mo taua whenua mo nga tau tuatahi e ma-te-tanga-tahi o te rihi hou; a tenei kua whakaritea nei e au ko te Whare-whakawa i Hawera te kainga e tu ai, a ko te Mane, te 30 o nga ra o Oketopa, 1893, i te 10 o nga haora i te ata, te wa e tu ai taua huihuinga.

He mea tuhia i tenei te 4 o nga ra o Oketopa, 1893.

NA TE WAPUTANA,
J. K. WARBURTON,
Kai-tiaki mo te Katoa.

Nama 66.